

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Abakirli

Megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontali törvényesek bejegyzési száma 88.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Churchill hazatér

Churchill angol miniszterelnök hazatérőben van Amerikából. Hogy milyen irányt vett hajója és ebben a pillanatban merre jár, azt hiába próbálja kifizésközi úgy az angol nép, mint a kíváncsi világsajtó, mert az óceán széles, de különben nem is kívánatos manapság ilyen közléseknek helyt adni, amikor az óber tengeralfutárók mindentüresen vannak. Annyi mégis kiszárgott a nyilvánosság számára, hogy az angol miniszterelnök egy rendkívül megerősített hajókaraván kíséretében utazik, sőt egyes hírtörzések tudni vélik, hogy Churchill egy buvárhajón ütötte fel hazatérőben a szállását. Anglia vezérpolitikusának megérkezését a legnagyobb izgalommal várják Londonban, azonban nemcsak Churchill személyére kíváncsi az angol nép, hanem égető sürögősen várja az utról való beszámolóját is, tudni akarja, hogy mit végzett és milyen eredménnyel tért vissza Amerikából.

Különösen érthető az angolok fokozott érdeklődése, mert nyilvánvaló, hogy felette fontos megbeszéléseket folytatott Churchill az Egyesült Államok és más országok kormányaival, sőt valószínűleg olyan megállapodásokra is jutott velük, amelyek rendkívül fontosak, talán sorsdöntő jelentőségűek nemcsak Anglia jelene, hanem jövője szempontjából is. Ezek a megállapodások azonban semmiestire sem lesznek örvendetek Anglia részére. Kétféle ez az angol lapokból is, amelyek habár igen tompítottan, de mégis tudtul adják a nyilvánosságnak, hogy Angliának a háború folytatása érdekében bizonyos engedelményeket kell tennie az Egyesült Államok számára. Hogy milyen természetűek ezek az engedelmények, az sejtethető. Alapul szolgálhatnak erre az elmúlt idők történései. Amennyiben utóvalévolg Anglia terhére egyre jobban kitűzhető a tengeri hatókörét, beférkőzhetett sok helyre, ahol mindaddig az angol birodalom hatalma érvényesült, sőt birtokába jutott már számos angol támaszpontnak is. Mindez élelken bizonyítja, hogy engedni kell a további amerikai követeléseknek is, különösen most, amikor a távolkeleti harcok legújabb eseményeinek hatása alatt még jobban lepattozott az angol világbirodalom hajdan korábban presztíze. Az Atlanti-óceáni amerikai segítségért kérést kell adni és hogy mi volt a tét, az csakhamar kiderül, midőn Churchill majd beszámol az angol parlament előtt, hogy milyen megállapodásokat kötött Amerikával.

Volt azonban Churchill amerikai utazásának egy jelképes jelentősége is. Maga az a tény, hogy átkelt az Atlanti óceánon, igen értékes pszichológiai tanúságokat rejt a minden jelenséget felmérő vizsgálódó számára. Mindenekelőtt tudomásul kell venni, arra még sohasem akadott példa, hogy az angol miniszterelnök egy háború kelles közepén az Újvilágba látogatott volna el. Így volt ez az elmúlt világháborúban is. Akkor mindössze egyszer történt, hogy az angol miniszterelnök rövid látogatást tett, csak a La Manche csatorna által elválasztott szomszédos Párisban. Mäskülönben az angol világbirodalom tekintélye megkövetelte, hogy a szövetségesek kormányfői járuljanak tisztelgő látogatásra Londonba, vagy legalább is elküldjék oda meghatalmazott képviselőiket. Ennek a szokásnak megfelelően eszedekett Wilson is az elmúlt világháborúban, mikor House ezredesét és Sims admirális legmagasabb megbírtással elküldte Londonba. Sőt a háború vége felé, Wilson maga szállott hajóra, hogy Londonban személyesen eszmeeserőt folytathasson az angol politika nagyjával. Hogy ez az utazás nem hozott sikert, sem az amerikai, sem az európai, sem Wilson személyi politikája számára, — ma jól tudjuk, Roosevelt sorra elküldte bizalmi embereit az Atlanti óceán tulsó partjára. Megjelentek sorra Londonban, Hopkins, Harriman a nagyiparos, végül pedig Cohen, a legnagyobb befolyású polgár, aki az ugynevezett amerikai gazdasági agrtrószot teje. Roosevelt maga mindmáig azonban sohasem foglalkozott azzal a gondolattal, hogy elátogasson Angliába. Erre volna az angol miniszterelnöknek kellett elmenaie Washingtonba, amikor szükségessé vált az életbevágóan fontos személeli eszmeesere.

Ez a körülmény nyilvánvalóan jelképezi, hogy a politikai élet súlypontja Londonból áttérrelődött Washingtonba. De jelenti azt is, hogy Churchill és Roosevelt között,

ntöbbit illeti meg a vezérszerep. Ez pedig nem pusztán közléség, hanem a politikai élet átalakulásának nagy lényegbéli bizonyítéka, Churchill amerikai utazása tehát máris igen értékes tanúságot hoz számunkra, hogy az angol-

amerikai politikai viszony nagyon hasonló egy olyan üzletház viszonyához, amelynek két főnöke van. Ebben a gigantikus találkozásban azonban ma már a sokkal fiatalabb Amerika játsza a vezető, a senior társ szerepét

Megkezdődött a pánamerikai kongresszus

Rio de Janeiróban bonyolítják le Észak- és Délamerika külügyminisztereinek Washington által kezdeményezett megbeszéléseit
Délamerika sorsdöntő órai

A „Hamburger Fremdenblatt” a most összeült riodejaneirói pánamerikai kongresszussal foglalkozva megállapítja, hogy ezt az értekezletet az Északamerikai Egyesült Államok kormánya kezdeményezte, azzal a céllal, hogy az összes délamerikai államokat megnyerje az angolszások tengelyellenes háborújának. Az északamerikai háborús propaganda tehát áttérjedt a délamerikai államokra, — hangsúlyozza a német lap, — s bármily ártatlannak és egyszerűnek tűnne fel a felületes szemlélő előtt a riodejaneirói kongresszus napirendje, amnyi kétségtelenül megállapítható, hogy ezen az összejövetelen a washingtoni kormány igyekszik fog mindent elkövetni annak elérésére, hogy Délamerika államai eszedekvőleg résztvegyenek a most folyó háborúban. Ha ez bekövetkezne, Roosevelt elérné célját, azt tudniill., hogy Északamerika diktatúráját kiterjessze Délamerikára.

A továbbiak során a „Hamburger Fremdenblatt” utal arra, hogy a riodejaneirói konferencia nagy fontosságu a délamerikai államok szempontjából, mert itt dől el ezek jövőndő sorsa. Ha ezek az államok lemondanak szuverenitásukról, az angolszások uralma alá kerülnek s ez egyet jelent saját állami létük kockáztatásával.

Roosevelt csatlósai munkában

Rio de Janeiróból jelenti a Német Távirati Iroda: Roosevelt a chilei köztársasági kormány külügyminiszterére a pánamerikai kongresszus megnyitó ülésén beszédet mondott és kijelentette, hogy a délamerikai államok elhatározott szándéka a vállalt kötelezettségek betartása és lehetőségeikhez mérten tevékenykednek Amerika területének és intézményeinek közös védelmében (Rador).

SUMNER WELLES TENGELEYELLENES KIROHANÁSA

Rio de Janeiróból jelenti a Stefani-iroda: A pánamerikai kongresszus megnyitása alkalmából Vargas elnök beszédet mondott, melynek során megemlékezett a konferencia előzményeiről és hangoztatta, hogy a most összeült értekezlet feladata a szolidaritás megerősítése az Egyesült Államokkal és józan megfontolása mindannak, amit az amerikai népek védelme és biztonsága érdekében szükségesnek tartanak. Vargas elnök beszédét a demokrácia szabadságának magasztalásával fejezte be.

Sumner Welles, az Északamerikai Egyesült Államok képviselője ezután azt indítványozta, hogy a

kongresszus munkálatait január 26-ig fejezzék be. Beszédet is mondott Sumner Welles és hangoztatta, hogy a tengelyhatalmak diplomáciai képviselőit az amerikai földrészen veszélyeseknek és nem kívánatosnak tekintendők.

Brazília külügyminisztere ezután átvette az értekezlet elnöki tisztségét és beszédében azt bizonygatta, hogy az amerikai népek szabadsága és intézményei veszélyben forognának s ezért ült össze most a pánamerikai kongresszus.

Ezután került sor Uruguay külügyminiszterének felszólalására, aki a maga részéről kijelentette, hogy támogatja azt a tervet, hogy országa szakítsa meg a diplomáciai viszonyát a tengelyhatalmakkal. (Rador).

BRAZILIA KÜLÜGYMINISZTERE: A KONGRESSZUS ÁLLANDÓ ELNÖKE

Rio de Janeiróból jelenti a Rador, hogy a pánamerikai kongresszus állandó elnökévé Aranha brazil külügyminisztert választották meg, akit már be is iktattak új tisztségébe.

Egy német zászlóalj a keleti fronton elfoglalt egy fontos helységet

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A keleti front középső és északi szakaszán tovább rolynak a harcok. A középső frontszakaszon erős ellenséges lovasság ellen intézett támadás alkalmával egy gyalogsági zászlóalj január 14-én kemény harcokban elfoglalt egy fontos helységet és tíz ágyút, számos gépfegyvert, gránátvetőt, többszáz fegyvert és 85 lovat zsákmányolt. Az ellenség több mint ezerháromszáz halottat hagyott hátra.

A Peodesiánál és Keresnél levő hajócsok elleni légitámadás alkalmával egy 1500 tonnás szovjet szállítóhajót elsüllyesztettek, egy nagyobb szállítóhajót és egy torpedórombolót súlyosan megromgálták.

A Fehér-tenger nyugati részében egy Sztalinosztályi jégtörőt bombateltalálattal súlyosan megromgáltak.

A 16-ra virradó éjszaka német harc repülőgépek Anglia keleti partján kikötőberendezések

ellen intéztek támadást és több telitalálatot értek el egy kohóműben.

Eszakafrikában, Sollum körzetében az ellenség szárazföldi és tengerészeti tüzérésg folytatja a német—olasz támaszpontok bombázását. Kirenjaka nyugati részében nem voltak jelentősebb hadműveletek. Német harc és zuhanóbombázó repülőgépek Kirenjakában brit gépjárműoszlopokat és repülőtereket, Marsa Matruhnál pedig sátoztáborokat bombáztak.

A Málta szigetén levő brit repülőterek és védelmi berendezések bombázását nappal és éjszaka eredményesen folytatták.

Német szállító repülőgépek január 12-én a Földközi-tenger fölött két támadó brit repülőgépet lelőttek.

Brit bombázó repülőgépek a legutóbbi éjszaka Emden és Németország északi part fölött levő más helységeket ellen intéztek légi támadást. A német légierő halottakat és sebesülteket szállított. A támadó brit bombázók közül háromat lelőttek.

Göbbels német propagandaügyi miniszter nagyszabású beszéde Hamburgban

„Az ellenség hamis ábrándokban ringatja magát a tengelyhatalmak politikai és katonai vezetésének tekintetében”

Hamburgból jelentik: Göbbels dr. német birodalmi propagandaügyi miniszter csütörtökön délután Berlinből Hamburgba érkezett és az ottani városháza dísztermében, a helyi politikai és közművelődési élet vezetői előtt beszédet mondott, melyben ismertette a jelenlegi helyzetet.

Göbbels miniszter részletesen ismertette 1941 június 22. a szovjet elleni háború kezdetének jelentőségét. E történelmi időpont jelzi annak a nagy harcok kezdetét, melyet a nemzeti-szocialista Német-

ország szövetségeseivel az oldalán

Európa megmentéséért és a bolsevista világveszély letöréséért folytat.

A német katonák saját szemükkel láthatták mindazt, amit Moszkva a német birodalom és Európa megsemmisítése céljából előkészített. Ha a Szovjetunió elleni háború súlyos és keserves és ezt az ellenség makacsul folytatja, ez is bizonyítja, milyen nagy veszély fenyegetett bennünket. — mondotta Göbbels dr.

Az angolszász háborús uszítók tévedése

A miniszter a továbbiak során utalt arra, hogy a fűtőerők, elszánt akcióival, az utolsó pillanatban sikerült gátat vetnie a Keletről fenyegető veszélynek. Majd leírta e szinte misztikusan nagyvonalú háború egyes részleteit. Azok az óriási fáradozások és áldozatok, melyeket a keleti fronton küzdő katonák oly hősiességen kifejtettek, nem lehetnek elszigetelt szemléltetés tárgyai. A szónok

utalt arra a belső kapcsolatra és közösségre, mely a különböző nemzetiségű katonákat e közös küzdelemben összefűzi.

Majd ismertette a japánok ragyogó fegyvertényeit, melyek révén a japán nép a tengelyhatalmak akcióit támogatja. A japán hadisíkek bizonyos katonai és politikai köröket módfelett meglephettek, de ben-

münket, németeket ez egyáltalában nem lepett meg. — hangsúlyozta Göbbels dr. Mi mindig igazi értékben becsültük a japán népet és haderejét, úgy ahogy az ma megmutatta erejét. Japán ugyanazon megoldatlan problémák sulya alatt szenvedett, mint Németország és Olaszország. Az angolszász háborús uszítók teljes elhibázott véleménye volt Japán képességeiről és katonai lehetőségeiről s ezért most keserves árat fizetnek. Az a tény, hogy Japán, a háború harmadik évében, mellettünk háborúba szállt az Egyesült Államok imperializmusa és a brit világhatalom ellen, az egész világ előtt bizonyítja, hogy a háromhatalmi egyezmény katonai és politikai erő tekintetében egyaránt a teljes biztonság alapja és tényezője.

A belső front jelentősége

A továbbiak során Göbbels miniszter kijelentette, hogy a tengelyhatalmak és szövetségeseik végső győzelme egészen biztos, mert azoknak a való tényeknek természetes következménye lesz, melyeket az ellenség illuzórikus számítgatásai nem változtathatnak meg. Az ellenség hamis ábrándokban ringatja magát a tengelyhatalmak politikai és katonai vezetésének tekintetében: az ily spekulációnak lehetnek bizonyos esélyei a múlt világháborúban, de

ma csak az ellenség vesztére szolgálnak.

Göbbels miniszter ezután a jelenlegi háború világjelentőségével foglalkozott és megállapította, hogy a mostani háború harcok sorozatának koncentrációja, melyekre ha nem került volna sor, néhány év múlva törtek volna ki. Ezt nem feledhetjük el. Tehát

nem az a fontosabb kérdés, mikor fejeződik

be a háború, hanem az, hogy hogyan.

Ha mi nyerjük meg, akkor mindent megnyertünk: a nyersanyagok és az élelmezés szabadságát, életteret,

államunk új társadalmi rendjét és etnikai lehetőségét a tengelyhatalmak fejlődésére. Ha elveszítjük, akkor mindent elvesztettünk, sőt többet: egész nemzeti életünket. — mondotta a német propagandaügyi miniszter, — majd megállapította, hogy csak ebből a szempontból lehet tekinteni mindazon áldozatokat, melyeket a németek vállukon hordoznak. Mit a fronton a hazáért tesznek, azt az ország belső, szervezett és áldozatos munkájának kell támogatnia. A miniszter örömmel állapította meg, hogy az ország etnikai hitvitása magaslatán áll, ismertette a Téli Segély nagyszerű, példás eredményeit, utalt a belső front nagy jelentőségére és azzal zárta beszédét, hogy a német belső frontnak ugyanazzal a határozottsággal kell kezdenie ezt az esztendőt, mint aminővel a múlt esztendőt uralta.

Háromszáz év óta az emberiség jötevője a kinin melyet modern lázesillapító szerek nem tudnak kiszorítani

Hetek óta súlyosan beteg volt a délamerikai Loxa tartomány helytartója, Don Ibas y Quadaquivir te elátkozott vidékre került, évente elfogta a láz, de még sohasem olyan mértékben, mint 1642-ben. A láz hol elsápasztotta, hol kipirosította, bágyasztotta, gyötörte, gyengítette, kínozza, ágyhoz segezte, álmától megrabolta, sorvasztotta, halálfélelemmel töltötte el. A tudós Bolero Bartolomeo doktor mindent elkövetett, hogy meggyógyítsa. Kópült, izzasztotta, fűyekből főtt kotyvalékkal itatta, szárított hernyókból és földi gilisztákból örölt porral tömte, de minden hiábavalónak bizonyult. Don Ibas y Quadaquivir már lemondott az életéről és végrendekezni kívánt, amikor komornyikja, az együgyű Alfonso jelentette, hogy teljes főnöki diszbe öltözött, bőrruhás, kék mokaszinos, gazdag tollbóbítás indián kőr bebecsátást.

— Küldjétek a pokolba, — lihegte erőtlen hangon a kormányzó.

Az együgyű Alfonso kiment, de néhány perc múlva visszatért:

— Szenyőr, a rézbőrű azt állítja, hogy az ön életének megmentésére jött.

Ikipechtli indiántörzsfő így került Don Ibas y Quadaquivir elé.

— Uram, — kezdte a beszédet, — miután meghajolt a beteg felé, — két esztendő előtt nagyon jót tettél velünk, a Napfiak indiánok törzsevel. Megengedted, hogy megmaradhassunk vadászterületünkön, amelyről biztosan el akartak izzni és eltörölted a pendes adón felül ránk kivetett vizadót is, amelyet a háziállataink által a patakokból ivott viz után kellett volna fizetnünk. Padre Ignacio, a jezsuita, aki

köztünk jár és a hitet hirdeti, a napokban elmondta, hogy téged, uram, súlyos kórság nyugoz és felgyógyulásodért imádkoztatott minket. Törzsiünk akkor elhatározta, hogy hozzam el neked a csalhatatlan lázesillapítószert, amelyet csak mi ismerünk.

Ikipechtli akkor a kezében tartott apró gyékénykosárból egy szál banángyümölcsöt emelt ki.

— Bolond vagy te, — mérgeskedett a kormányzó, — hogy banánnal akarod lázamat gyógyítani?

— Uram, ez csak egy kivájt banánnak a héjja és az orvosság őrzésére szolgál.

Levette a kivájt héjnak egy másik banánburekből készült kupakját és megmutatta az orvosságot. Durván darált barnás por volt.

— Ez, uram, a kinafa kérgéből készült. Amikor a gonoszág istene az emberiséget megverte a lázbetegséggel, amely azóta állandó a földön, Huilipucchi főisten a Napfiak törzsének a kinafát ajándékozta, hogy a betegséget leküzdhessek. Te vagy az első fehér ember, hatalmas ur, akinek ebből a gyógyszerből adunk. Így akarjuk jószágodat meghálálni. Sárga rögünk, amit ti aranynak neveztek, már nincsen, mert azt elvették tőlünk azok a halványarcu testvéreid, akik száz év előtt törtek országunkra. Bocssád meg, uram, hogy ezt most említet.

Don Ibas y Quadaquivir Fernando bizalmatlanul bár, de mégis bevette a port, amelyet az indián hozott.

És csodák csodája történt: meggyógyult tőle.

Ez történt 1642-ben. A Délamerikába került fehérek, akik sokat szenvedtek az ottani gyilkos lázaktól, megismerték a gyógyszerert és azt Loxa-pornak nevezték el.

Cinchon gróf, aki rokona és felettébe is volt a kormányzóknak, hivatalosan járt ott néhány év mul-

va és magával vitte feleségét is. Az asszony lázban súlyosan megbetegedett. Don Ibas y Quadaquivir a páratlan orvosságból adott a grófnőnek, aki hamarosan felépült. Rőla nevezték el az orvosságot grófnőpornak. 1649-ben a jezsuiták sok kinafakérget hoztak Spanyolországba, ahol az orvosságot rőluk jezsuitapornak keresztelték el. Lugo spanyol kardi-nális a tüneményes gyógyszerből Rómába vitt a pápának és biborostársainak. Akkor kapta a kardinálispor nevet. Olaszországból Franciaországba és Angliába terjedt át az Ujvilágból hozott orvosság, amelyet sok orvos titkos szerként kezelte és csak drága pénzen adott belőle. Amikor XIV. Lajos francia király lázban megbetegedett és udvari orvosai képtelenek voltak meggyógyítani, Maintenon asszony, a király barátnője, 1648 tavaszán a lázgyógyításairól híres Talbot Róbert angol orvost hívatta a király betegágyához. Talbot, aki a kinafa kérgéből való orvosságot saját magáról Talbot-pornak nevezte, kijelentette, hogy csak kétezer Lajos-aranyért gyógyítja meg a királyt. A pénzt megkapta és a király talpraállítása sikerült.

A sokféle név után a kinafa kérge végre mégis megkapta az őt helyesen megillető kínai nevet és így hívják ma is.

A kinafa őshazája a délamerikai Loxa tartomány, amely ma Ecuador állam keretében van. Ezerkét és kétezernyolc méter közti magasságban él, de tekintve az egyenlítő közelségét, ebben a magasságban is állandóan tizenöt-husz fok meleg van. A kinafa nem szereti a saját családjabeli fák társaságát és egyébfajú nagy erdőségekből magánosan él. Egyik kinafát a másiktól olykor száz—ilencszáz más fa választja el. A kinafák husz—huszonöt méter magasságra nőnek. Levelük örökzöld, átellenesen álló, épszerű, illatos viráguk ágas-bogas.

Ecuadorban a kinafa kérgének szedésére külön foglalkozás iag fejlődött ki. Ezek a kaskarilleos, vagy kaskadores néven ismert emberek azonban sok kárt okoznak. Sokszor kivágják a magas kinafákat, hogy a kérget egész hosszukról lefejthessék. Az is baj, ha csak elérhető magasságig vágják le körös-körül a kérget, mert annak helyébe már nem fejlődik másik. Ujabb időben az ecuadori kormány szigorúan bünteti az ilyen rablógarázdálkodást. Portyázó állami őreket vigyáznak, hogy a kaskarilleosok csak kéregszalagokat fejtsenek le és közből tenyérnyi szélességben sértetlenül meghagyják a kérget, amiáltal a fa teljes bekéregesedése újból lehetővé válik. Fáradságos munka a kaskarilleosoké, mert utalán vidéken két-három hétig is kell vándorolniuk, amíg a kinafák tájára érnek ott az erdőben bolyongva kel lmegkeresniök minden szál kinafát és aztán a soknapj fáradsággal összeszedett kérget ismét két-három heti gyaloglással kell a legközelebbi lakott vidékre a hátukon szállítani.

1854-ben a hollandok Jáva szigetére, 1859-ben az angolok Kelet-Indiába, majd Ujzéländra és Ausztráliába ültették át a kinafát. Hasonló magasságban és hőmérséklet mellett, mint Ecuadorban, új hazájában is tenyészik a kinafa. Hiába próbáltak azonban belőle kis erdőséket nevelni. Egy-egy szál megmaradt, a többi elpusztult. Csak a széjjel való ültetéssel értek el célt.

A kinafa kérge az egész világ gyógyszerere lett a láz ellen. Nemesak gyógyítja, hanem meg is tudja őrízni azt. Természetesen, most már finomra őrlik és minden felesleges alkatrésztől megtisztítják. Előzőnek különben a német Liebig cegyelmezte.

A modern tudomány, a haladó vegyészlet ma már sok különböző lázesillapító és lázgyógyító szert készít. Ezek azonban nemesak nem tudják a kinint kiszorítani, de még teljes pótlására sem képesek.

KUBAN ENDRE.

FORUM (Arad)

a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Má' A szezon legszenzációsabb és legizgalmasabb filmje:

Fekete pénzék

A főszerepekben: BORIS KARLOFF — ANNA NAGEL — LUGOSI BELA

Műsoron kívül a legújabb 536. sz. UFA-híradók. Előadások: 3, 5, 7.15 és 9.30 órakor.

Öfelsége I. Mihai király vadászata a Bánságban

Két napos udvari vadászat volt a timisoarai (temesvári) Vadászerdőben és a Bistra-erdőben

Öfelsége I. Mihai király két napos vadászatot a Bánságban tartózkodott. Az uralkodó kíséretében több magasrangú személyiség érkezett és a vadászatot több bánsági előkelőség is résztvevett. Az udvari vadászat a timisoarai (temesvári) Vadászerdőben kezdődött, majd a Bistra- (Bisztra) erdőben folytatódott. Öfelsége I. Mihai király kíséretében voltak többek között Mocsonyi miniszter, királyi fővadászmester, Plagino volt miniszter, Maru tábornok. A va-

daszatot, első napon, résztvevett Birescu Nicolae dr. Timisoarai (temesvári) megyei prefektus is. A vadászat rendezését Wrbczky mérnök, vadászati vezérfelügyelő Wagner kapitánnyal, a királyi fácános vezetőjével végezte. A vadászat a behavazott vadászterületen folyt és 500 fácánt s nyulat eredményezett. A vadászat befejeztével Öfelsége I. Mihai király kíséretével elutazott a Bánságból.

Hajózási korlátozások Angliában

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlési szolgálat közlése szerint az angol kormány felfüggesztett mindenemű hajón történő áruszállítást. Az intézkedést a hadianyag- és háborus jellegű szállítmányok érdekében hozták. A rendelet január 16-án lépett életbe.

A szállítások felfüggesztése vonatkozik a polgári lakosság, valamint az angol szigeteken kívül angol és szövetséges katonák számára küldött élelmiszeresomagokra is. (Rador).

Tanfelügyelők kerületi beosztása

Bucurestből jelenti: A nemzetművelési minisztérium mellett működő szakbizottság előterjesztésére az elemi iskolai oktatás ellenőrző személyzetének beosztását a minisztérium a következőképpen határozta meg:

Timisoarai (temesvári) kerület: Stan Tiberiu a tankerületi felügyelő irodájában dolgozik. Ciobanu Ludovic és Margineanu Dumitru ellenőrzést végez, míg Macarie Ion a tanfelügyelői rendelkezésére áll. A tankerülethez tartozó megyék tanfelügyelői: Arad megye Dogaru Constantin, Caras (Krassó) megye Tataru Stefan, Bihar (Bihar) megye Atanasiu Constantin, Severin (Szörény) megye Stoicanescu Stefan, Timis-Torontal (Temes-Torontál) megye Bosica Pavel. Az ellenőrzést végző megyei tanfelügyelők: Arad megye Smeintu Eugen, Caras (Krassó) megye Arcan Constantin, Bihar (Bihar) megye Nestorescu Dumitru, Severin (Szörény) megye Soma Ioan, Timis-Torontal (Temes-Torontál) megye Sida Aurel.

Alba-Iuliai (Gyulafehérvári) tankerület: Floasu Andrei a tankerületi felügyelő irodájában dolgozik, Dragomir Ion, Chiontanu Vasile, Cismesu Pavel és Bruma Gabriel ellenőrzést végez, míg Pop Darius és Son Petre a tanfelügyelői rendelkezésére áll. A tankerülethez tartozó megyék tanfelügyelői: Alba (Alsófehér) megye Raica Ioan, Turda (Torda) megye Barba Ioan, Sibiu (Szeben) megye Brad Ilie, Fagaras (Fogaras) megye Francu Nicolae, Hunedoara (Hunyad) megye Chitescu Constantin, Tarnava-Mica (Kis-Küküllő) megye Turcanu Pavel, Tarnava-Mare (Nagy-Küküllő) megye Rusu Gavril. Az ellenőrzést végző megyei tanfelügyelők: Alba (Alsófehér) megye Ursu Grigore, Turda (Torda) megye Popescu Danil, Fagaras (Fogaras) megye Strambu Coriolan, Hunedoara (Hunyad) megye Rau Nicolae, Sibiu (Szeben) megye Banciu Samoilă, Tarnava-Mica (Kis-Küküllő) megye Gruia Nan, Tarnava-Mare (Nagy-Küküllő) megye Voiculescu Stefan.

PAGO-PAGO

Kiknek kell jelentkezniük Aradon a kötelező munkaszolgálatra

Az aradi városnagyközigazgatási ügyosztálya rendeletet adott ki, amelyben felszólítja az Arad város területén lakó összes 20-37 éves nőt és férfit, akik nem tudják igazolni, hogy rendszeresen ügnek valami foglalkozást, vagy hogy saját javaik ügymenetét folyamatosan és anyagián irányítják, január 20-tól számított nyolc napon belül kötelesek jelentkezni. A belváros területén lakó érdekeltek személyek a városháza 72-es számú szobájában, a külvárosiak pedig a gáji, mikélaikai, illetve Mossötzy-telepi illetékes közigazgatási kirendeltségnél jelentkeznek, hogy a különleges nyilvántartásba felvegyék őket. A férjes nők, valamint azok, akik gyermekek nevelésével foglalkoznak, mentesek a jelentkezés alól. A jelentkezőkről a közmunkavégzést szabályozó törvényrendelet értelmében kimutatást készítenek, a munka kezdetének idejét pedig majd annak idején közlik az érdekeltekkel, valamint a közmunkára vonatkozó többi feltételeket is. A közmunkavégzésre alól mentesek az arra alkalmatlan személyek, a betegek, akik állandó módon munka- vagy tanácsadóként és alapján alkalmazásban vannak, akik saját részükre mezőgazdasági munkát végeznek, vagy ilyen munkálatok elvégzésében szüleiknek segítenek, a diákok és azon személyek, akik nyári gyakorlatvezetésre vannak kötelezve és végül a tényleges szolgálatot teljesítő katonák. Akik a fenti jelentkezési kötelezettségnek a kitűzött határidőn belül nem tesznek eleget, azokat kiháozónak tekintik és a rendőrség által felveendő jegyzőkönyvek alapján az aradi járásbíróóság ítélkezik majd felettük. A büntetés 50-2000 lei, vagy 1-30 napi elzárás lehet.

Moszkva és London versengése a tengerszorosokért

Törökország válaszulon — Kemal Atatürk nemzete nem hódolhat be Európá ellenségeinek!

Törökországban nagy az aggodalom.

Eden moszkvai megbeszéléseiről és megállapodásairól a török sajtó meglehetősen részletességgel számolt be s töök politikai körökben nagy idegesség tapasztalható ama körülmény miatt, hogy a Szovjetunió ígéretet csikart ki Angliától a tengerszorosokra vonatkozólag.

A tengerszorosok kérdése tehát ismét napirendre került.

Moszkva Eden brit külügyminiszter előtt megismételte ama követeléseit, melyeket nem is oly rég Berlinből Tolotov utján, a német kormánnyal kö-

zött. A különbség az, hogy a német kormány a leghatározottabban elutasította a Szovjetunióknak a Dardanellákra és a Boszporuszra vonatkozó igényeit, — Eden viszont, az angol kormány nevében hajlandónak mutatkozott a szovjet követelések teljesítésére

es kötelezettséget vállalt, hogy e területeket Moszkva kezére juttassa.

A kérdés persze most az: mit szól mindehhez Törökország?

Kemal Atatürk öröksége

A kérdést mindenesetre bonyolította teszi az az el nem hanyagolható „melékörülmény”, hogy a történelem során Moszkvával éppen London állott szemben a tengerszorosok kérdésében.

Nagybritannia szantanszor megkísérelte,

Corsoban Aradon PAGO-PAGO

hogy engedelményeket erőszakoljon ki a török kormánytól a Boszporusz és Dardanellák igénybevétele tekintetében.

Az angol diplomácia Ankarában a múlt évben ismét tapogatózott ez irányban. Eden tavaly tavasszal, mint utólag kiszivárgott, megismételte zsaroló manőverét Ankarában. Törökország elhárította az újabb brit okot azzal, hogy

szigorúan ragaszkodni kíván a montreuxi egyezményben vállalt kötelezettségeihez.

A tengerszorosok birtoklása a Szovjet vagy Anglia számára egyszerű hadászati szükségesség lenne: európai hegemoniájuk eszköze. Ugyanakkor azonban a tengerszorosok Törökország, Németország, a Balkán és Délkelet-, valamint Közép-Európa számára

életlehetőséget jelentenek.

Az európai élettér szempontjából a tengerszorosok szovjet vagy angol birtokba jutása oly érvágás lenne,

Eden ígéreteinek Achilles-sarka

Moszkvában Törökország szempontjából Eden igen kellemetlen és megalázó egyezményt kötött Szt. Linnal. A török közvélemény felháborodását Anglia most úgy szeretné valamiképp csillapítani, hogy ankarai nagykövete utján „megnyugtató” kijelentéseket adresszál a török kormány részére s ezzel egy időben

ismét megüti a nagydobot:

arról terjeszt híreket, hogy Bulgáriában csapatösszevonásokat eszközölnének stb. — csak hogy elterelje a török közvélemény figyelmét a moszkvai megállapodásról.

Mértékadó körök véleménye szerint Eden akár hányszor odaigérhette a Dardanellákat és Boszporust

melyet nehezen lehetne kiheverni, sőt egyes országok számára, végzetessé is válhatna.

Ha a tengerszorosokat a szovjet vagy angol haderő megszállná, a Fekete-tenger zárt tóvá válna,

ahonnan nincs kiút, a Duna törökhatáridéke pedig, ahol a történelem számos sorsdöntő eseménye zajlott már le, szintén

elvesztené jelentőségét.

A Boszporusz és a Dardanellák elvesztése Törökországot magát oly helyzetbe hozná, aminőt a sévresi

PAGO-PAGO

diktátumban az angolok szántak neki. Kiszolgáltatottság, örökös bizonytalanság és idegen uralom: ez jellemzné Törökország helyzetét. Magától értetődő tehát, hogy a Kemal Atatürk zseniális szervező munkássága révén felépült új Törökország

nem nézheti ölbetét kézzel a megújuló ellen-séges sakkhuzásokat

s bármily nagy is a mai dilemma, bármily gyöttrő választásra is jutott, — jogairól nem fog lemondani. Kemal Atatürk örökségét a török nép nem áldozhatja fel sem a brit, sem a szovjet imperializmus kedvéért.

A Szovjetnek (Anglia nem most osztogatja először ígéreteit s bizonyára nem is utójára). A helyzet azonban az, hogy a tengerszorosok nem Eden és nem Anglia kezében vannak, hanem Törökország birtokában.

A török nép akarata dönthet tehát itt és az érdekelte európai nemzetek elhatározása.

Törökország kétségtelenül nehéz helyzetbe jutott, de európai hivatása, az európai sorsközösség felismerése megmutatja azt az utat, melyet követnie kell.

Ez az út nem vezethet sem Moszkvába, sem Londonba.

(defensor)

A portugál köztársasági elnök nem vonul vissza a politikai élettől

Lisszabonból jelenti a Rador: A portugál sajtó ismerteti a miniszterelnökség közleményét, amely szerint a nemzetgyűlés végrehajtó bizottsága egyhangulag határozatot hozott és ebben felkérte Carmona tábornok köztársasági elnököt, hogy a következő négy évre is vállalja az államfői méltóságot. Carmona tábornok ugyanis azzal a gondolatokkal fog-

lalkozott, hogy az új elnökválasztáson már nem jelölteti magát és visszavonul a politikai élettől. A nemzetgyűlés határozata folytán azonban most megváltoztatta elhatározását és a küldöttséggel közölte, hogy újból jelölteti magát. Az elnöki választások február 8-án lesznek és az új elnöki megbízatás ez év április 15-én kezdődik.

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca & Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.—
tel, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre
1.000.— lei.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.—
pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Példá. yonkénti vásárlásnál hétköznap 26 fillér,
vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Milyen volt Dante?

Az olasz irodalmi és tudományos világot régóta foglalkoztatja a kérdés, hogyan festett Dante a valóságban. A múlt században Poglioli és Bertozzi végeztek beható kutatásokat ebben az irányban. Amit ők ebben az irányban elkezdtek, sikeresen fejezte be napjainkban a bolognai egyetem entropológus tanára, Antonio Frassetto professzor. Ő is, mint minden eddigi kutató, a nagy költő Ravennában található siri maradványainak megvizsgálásával kezdte munkáját. A csontváz nem teljes. Hiányoznak róla a láb- és kézcsontok, négy gerincsigolya, egy oldalborda, az alsó állkapocs és a térdcsontok.

Dante csontváza akkor sérülhetett meg, amikor a ferencesek attól való félelmükben, hogy sirja áldozatul eshetik az országot fosztogató idegen zsoldosoknak, rejtettebb helyre szállították tetemét.

A költő testtartása, ahogy azt egykori festők elképzelték, hátban erősen hajlott volt. Ezt egy betegségének köszönhetette, amely a hátgerincét is megtámadta. A csigolyacsontok azt mutatják, hogy Dante korai szenilitásban szenvedett. Végsőntjai igen kifejezettek s erősek, de rendkívül gyöngék a kulcsontjai s a mellcsontja. Dantának nem volt kifejezett mellkasa. Nagysága 165 cm. lehetett. Koponyájának nagysága felülmúlja az átlag koponyáét. Alakja felülről nézve ovális, szemközt állítva, balról jobbra eltolódást mutat. Nem volt arányos (szimmetrikus) koponya. Míg az átlagos emberi koponya irtartalma 1450 s 1550 köbcentiméter között mozog, Dante koponyájáé, mint Frassetto professzor megállapította, 1700 köbcentiméter irtartalmu volt. Ezzel együttjár, hogy míg az átlagos emberi agyvelő súlya 1380 gramm, addig Dante agyveleje az 1530 grammot is megüthette. Orra merész sasorr volt, igen finom vonalakkal. Frassetto professzor az itt is felsorolt adatok nyomán megkísérelte Borghesani szobrásszal kiformáltatni Dante fejét. Az arcsontok puha részekkel való befűdésénél szem előtt tartotta a Codice Palatino-ban található miniatűr Dante-képet, amely állítólag a leghűbben adja vissza Dante igaz arcát.

Frassetto professzor tizenöt éven át gyűjtötte az adatokat ehhez az új Dante-fejhez.

— Anselmo Anselmi Bucurestiben. Bucurestiből jelenti a Rador: Csütörtökön Bucurestibe érkezett Anselmo Anselmi, jelenlegi olasz munkügyi vezérigazgató, az olasz korporatizmus egyik legkiemelkedőbb személyisége és számos korporációs mű alapos tudása szerzője. Az olasz vendéget meérkeztése alkalmával a román hatóságok képviselői és az olasz követség megbízottai fogadták és üdvözölték.

— Timor szigete körül egyre dagad a vita. Lisszabonból jelenti a Rador: Salazar portugál miniszterelnök kihallgatáson fogadta Monteirót, Portugália londoni követét, akivel megbeszélést folytatott, majd utána a japán követet fogadta kihallgatáson. A megbeszélések tárgya Timor-sziget ügye volt.

— Megszakadt a diplomáciai viszony Finnországgal és Egyiptom között. Helsinkiből jelenti a Rador: Az egyiptomi kormány a külügyminiszterium útján közölte, hogy mivel Anglia és Finnország között hadiállapot van, az Egyiptom és Finnország közötti diplomáciai kapcsolatokat január 5-ével megszakították tekintendők.

— Megtorpedózták északamerikai kőolajszállító hajó. Rómából jelenti a Rador: Az Egyesült Államok hadügyminiszteriuma hivatalosan közölte, hogy az 5977 tonnás Norhess nevű északamerikai petróleumszállító hajót New-England körzetében csütörtökön megtorpedózták és elsüllyesztették.

— A TÉLI SEGÉLY támogatása: keresztény felebarátai kötelesség. Aki a téli segély nem és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— Kitüntetett olasz tábornok. Berlinből jelenti a Rador: Hitler vezér a vaskereszt lovagkeresztjével tüntette ki Di Giorgio olasz tábornokot, aki mint az egyik olasz hadosztály parancsnoka, hónapokon keresztül vállatve küzdött a német csapatokkal Afrikában. Német és olasz csapataival védte Sollum támaszpontot az angolok támadásai ellen. Csak az ő magatartása és vitézsége folytán állt ellen eddig Sollum, Bardia eleste és az ellátás nehézségei ellenére és súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek. Az olasz tábornok kitüntetésével nemcsak az ő példás magatartását, hanem a parancsnoksága alatt álló csapatok bátorságát és érdemeit is elismeréssel illették.

— A francia ifjúság a bolsevizmus ellen. Berlinből jelenti a Rador: Német politikai körök nagy érdeklődést mutatnak ama hírek iránt, amelyek szerint a meg nem szállt francia területen egyre növekszik a bolsevisták ellen harcolni akaró francia önkéntesek száma. Számukra vonatkozólag eddig pontos jelentések nem érkeztek, de amnyi megállapítható, hogy igen jelentős.

— Új tudományos intézet létesült Ankarában. Isztambulból jelenti a Rador: Az ankarai egyetemi bölcsészeti fakultása mellett tudományos intézetet létesítettek, amely a forradalmak történelmével foglalkozik.

— Helyreállítják a pancsovai hidat. Belgrádból jelenti: A szerb építészeti miniszterium a háború alatt a szerbek által felrobbant Belgrád-pancsovai hid helyreállítását tervezi. Ez a hid 1376 méter hosszú és 12 méter széles. Gyalogjárón és kocsiúton kívül vasúti sínpar is vezetett rajta végig. A helyreállítási munkát oly módon tervezik, hogy az árterületet áthidaló vasszerkezet helyett töltést alkalmaznak, míg az így felszabaduló vasszerkezetet a két szétrombolt, 160 méter hosszú hidv helyett építik be. A munkálatokat mielőbb megkezdik, hogy azok még ebben az évben befejezhető legyenek. A munkákat németek és szerbek együttesen végzik.

VALKAY táncskolájában
Timisoara I, Piața Unirii 3. sz. a'att
január 19 én kezdők és haladók
részére új tánckurzus nyílik meg.
Minden csütörtök és vasárnap tánc-
koteria. Beiratkozások naponta.

— Tűz egy Braia melletti fűrészarúgyában. Brailából jelenti, hogy a Radu Negru községben levő fűrészarúgyban hatalmas tűzvesz pusztított. A tűz a munkások számára rábóli épített házban egy hibás kályha miatt keletkezett. A lángok átterjedtek a gyár épületére, amely teljesen leégett. A kár több mint két millió lei.

— Farkasok garázdálkodása Caras (Krassó) megyében. Caras (Krassó) megye számos községében feltűntek a farkasok. Legutóbb Ezeris (Ezeres) községbe hatolt be egy farkascorda és kilenc juhot megölt, míg számosat megharapott. Az egyik község határában egy zseget találtak, amelyet a farkasok megöltek, tiz zerge pedig a községbe menekült.

— Halálos pofon. Telega községben Grecu Silvestru és Ustolache Pavel földművesek összeszólalkoztak. Ustolache verekedni kezdett és olyan erős pofont mért ellenfele arcára, hogy az a földre zuhant. Esés közben beleütötte fejét az ágy lábába és holtan terült el a földön.

— Tragikus végű ásatás. Nicolae Ilie sotengai lakos elhatározta, hogy a tulajdonát képező földön bányászat. Gagione Alexandru bányamunkást bízta meg a munkálatokkal. A bányászt tizenkét méter hosszú és négy méter mély járatot készített, amely az egyik napon beomlott és maga alá temette a bányászt. Mire kiemelték a reomló föld alól, már halott volt. Nicolae Ilie ellen megindult az eljárás mert engedély nélkül végeztette a bányászati munkát.

— Zsebkésével átvágta a nyakát. Braila közelében, Niculesti Jianu községben Secareanu Ion gazdálkodó öngyilkossági szándékából zsebkésével átvágta a nyakát és meghalt. Tettét súlyos idegbetegsége miatt követte el.

— Püspökök pástorlevelei a bolsevizmus ellen. Bécsből jelenti: Az Ostmark püspökei pástorlevelet adtak ki, amelyben állást foglalnak a bolsevizmus ellen. A pástorlevél többek közt a római Szentszék tizenhét rendbeli megnyilatkozását sorolja fel, amelyek a legerősebben elítélik a bolsevizmust.

— Olasz és német repülők eredményesen bombázták ellenséges kikötőberendezéseket. Rómából jelenti a Rador: Az olasz haderő főhadiszállása közli, hogy Sollum körzetében az ellenség fokozta a tüzérségi tevékenységet, amely lehetővé tette számára a tengeri körzet elfoglalását. A megerősített olasz állások azonban továbbra is szilárdan ellentállnak. Olasz és német repülők eredményesen bombázták az ellenség háta mögötti kikötőberendezéseket és közlekedési központokat. Tripolisz környékén ellenséges repülőket néhány bombát dobtak le, amelyek azonban kárt nem okoztak. Malta szigetén jó eredménnyel bombázták a katonai célpontokat az olasz repülők. Az egyik olasz hajókaraván, amely ellen ellenséges repülők támadást intéztek veszélyes nehézségek között folytatta útját. A támadó gépek közül kettőt lelőttek.

— Kemény téli időjárás Finnországban. Helsinkiből jelenti a Rador: Finnországban negyven év óta nem volt olyan kemény tél, mint most. A hideg már a múlt év októberében érezhetővé vált. A nagy hideg, amely az 1938—1940. évi nadjarat idején is elárasztotta Finnországot, most már a harmadik télen ismétlődik meg.

— Száználvan orosz nap meg akarja kezdeni a lelkipásztori tevékenységét. Szófiából jelenti a L'Italia című lap, hogy száználvan orosz pap, aki már régebben menekült Bulgáriába a bolsevista üldözés elől, kérelemmel fordult a német hatóságokhoz. Eszerint a már felszabadított orosz területre kívánnak visszatérni, hogy újból megkezdhessék lelkipásztori tevékenységüket.

— Nagy Sándor sirja. Török lapjelentések szerint Alexandriától nyugatra nagy görög sírmezőket fedeztek fel és azokat részben fel is tárták. A munka során szokatlanul gazdag és nagyszabású sírt tártak fel. Régészek azt a felfogást képviselik, hogy a diszír esetleg Nagy Sándor temetkezési helye.

— Szerencés kimeneteli villamosbaleset történt a fővárosban. Popovici Nicolae tizenkét éves diák dőlt be az iskolából hazagyekezett. A zsúfolt villamosra már nem fért fel és ezért a kocsi lépcsőjén szorongott. Közben azonban a sikos lépcsőn megcsúszott és a villamos pótkocsija alá került. A villamos kocsi nyomban megállt és hatalmas tömeg gyűlt egybe. Csak nehezen sikerült a diákot kihuzni a villamos alól, a fiú épségben maradt és csak kisebb zúzódásokat szenvedett. Sérülését bekötötték és hazaevezették. Bucurestiben egy másik villamosbaleset is történt, amely azonban halálos áldozatot követelt. Az egyik villamoskocsi halálra gázolta Mihailache Alexandru hatvankét éves munkást, akinek holttestét az orvosok intézetbe szállították.

— Gyilkosság egy bárány miatt. Tudor Nicolae Ene tesóli pászternak eltévedt egy báránya. Keresésére indult és meg is találta Teleanu Alexandru pásztor nyájában. Tudor Nicolae Ene visszakövetelte a bárányt, de a másik pásztor nem akarta visszaadni. A szóváltás hevében a bárány tulajdonosa bottal többször Teleanu fejére ütött, aki az ütések következtében meghalt. A gyilkos pásztor letartóztatották.

— Elfogott hétszázötvenezer könyvet. Amikor az angol csapatok 1940 májusában Belgiumból elmenekültek, Löwenben felgyújtották az egyetem nagy könyvtárát. Ezen alkalommal a könyvtár kilencszázötvenezer kötetre rugó gyűjteményeiből hétszázötvenezer könyv elégett. Az újjáépítés munkálatai során számos pénzbeli és könyvadomány érkezett az egyetemhez. Így máris mintegy kétszáz ezer új könyvet sikerült gyarapítani a megmaradt könyvgyűjteményt.

— Elfogott vászontulvaók. A Brad közelében levő Tebea községben ismeretlen tettesek elloptak Oprea Ranta asszonytól egy vég vászont. A tetteseket az asszonynak sikerült lelelneni, mert a braji hetipiacon az egyik kereskedőnél megtalálta ellopott vászont. Az asszony nyomban felismerte a tulajdonát és azaz igazolta, hogy az ővé. hogy a vég vászontól elővette azt a tizezer lejt, melyet ő reített oda, még a vászont ellopása előtt. A kereskedő hurrallotta, hogy a vég vászont ellopása vérsértés. A csodásan hamarosan előlították a tolvajokat, három községből tartva szemlélésben.

„URANIA” sláger-filmszínház ARAD. TELEFON: 12-32

Ma. Előadások 5, 7.15 és 9.15 órákor.
nek! — A „JAGUAR” nevű német cirkálónak sorozatos bravurjai a bolsevisták elleni har-
járásban

— A legaktuálisabb filmje az idei év-
nek! — A „JAGUAR” nevű német cirkálónak sorozatos bravurjai a bolsevisták elleni har-
járásban

Tengeri farkasok

THEODOR LOOS, a „Vörös bestiák” felejthetetlen hőse, CAROLA HOHN
A német haditengerészet diadala. —

— POLGAROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNI KÖTELESSÉGEITEKET az ország iránt, mint ahogy a katonák a harcstéren megteszik: jegyzeteket visszatérési kölesónt!

— Öfelsége I. Mihai király, Elena anyakirályné és Antonescu államvezető táviratai a Mihai Viteazul-rend üdvözléseire. Bucurestiből jelenti a Rador: A Mihai Viteazul-rend lovagjai a szent ünnepek és az új év alkalmából táviratot intéztek Öfelsége I. Mihai királyhoz, Öfelsége Elena anyakirálynéhoz és Antonescu Ion tábornagy-államvezetőhöz. Rujinschi tábornok, a Mihai Viteazul-rend lovagjainak elnöke a következő választáviratokat kapta: Szívből köszönetet mondok a Mihai Viteazul-rend lovagjainak és valamennyinek jó egészséget kívánok. Mihai király. — Elena anyakirályné a következő táviratot küldte: Teljes szívemből köszönetet mondok Önnek és a Mihai Viteazul-rend lovagjainak a kifejezésre juttatott szép érzelmekért és a hozzám intézett jókívánságokért. Boldog új évet. — Antonescu tábornagy-államvezető távirata így szólt: Meleg köszönetet fejezem ki és lelkemből a legjobb kívánságokat küldöm az új évre.

— Aradon több mint két millió lei gyűlt össze a társadalmi segélyalapra. Az aradi társadalomszolgálat bizottság kimutatása szerint január harmadikáig a társadalmi segélyalapra összesen 2.278.366 lei gyűlt össze. A legutóbbi, november 15-én összeállított kimutatás szerint az akkori összeg 1.289.878 lei volt.

— Szószék- és oltárszentelés a pancotai (pankoti) evangélikus templomban. Vasárnap, január 18-án valóban ünnepnapjuk lesz a pancotai (pankoti) evangélikusoknak. Argy György szuperintendens ugyanis akkor szenteli fel az otmani evangélikus templom új szószékét és oltárát. A puspökátogatásra nagy előkészületeket tett a pancotai (pankoti) evangélikus fiók-egyház. Délelőtt tíz órakor kezdődik az ünnepélyes istentisztelet, amelyen Argy György szuperintendens szolgál. Ellátogatnak ebből az akadémia lómból a hegyaljai nagyközségbe Palágyi Jenő dr. egyházkerületi másodfőügyelő, Abafy Aurel dr. egyházkerületi ügyész, Guld Emil aradi másodfőügyelő és még többen az aradi evangélikus egyházi vezetőszemélyek közül.

— Látogatási idő az aradi közpórházban. Az aradi közpórházban a betegek látogatási idejét a következőkben állapították meg: minden nap délben 12 és 1 óra között, csütörtökön, vasárnap és más ünnepnapokon pedig délután 1 és 4 óra között is.

A japán offenzíva Csang-Sa tartományban befejeződött

Tokióból jelenti a Stefani-iroda: A kínai japán expedíciós hadsereg főhadiszállása közölte, hogy a december 24-én Csang-Sa tartományban megkezdett offenzíva befejeződött. Megsemmisítettek harminc kínai hadosztályt, mely ebben a körzetben tevékenykedett. A kínaiak ötvenkilencezer halottat hagytak a csataterén. (Rador).

Tokióból jelenti a Stefani-iroda: A Domel-ügy-

nökség megerősíti azt a hírt, hogy az angol hatóságok aláaknázták azt a hidat, mely Szingapurt összeköti Johore (Dzsohor) tartománnyal. Ezt az intézkedést azért hozták, mert a japánok már be nyomultak e szultánság területére is. Az angolok kétségbeesett ellenállásra készülnek a Pownall-vonalon, mely a Maláji-félsziget csücske mentén kétszáz kilométerre húzódik.

Mi az oka az amerikai haditengerészet vezetőségében történt változásnak?

Washingtonból jelenti a Rador: Knox amerikai tengerészeti miniszter az újságírók előtt kijelentette, hogy a tengerészet főparancsnoksága és adminisztrációja átszervezésének keretében fontos módosítást hajtottak végre, mert a felelősség most már megoszlik Stark tengernagy, a tengerészeti hadműveletek irányítója és King tengernagy, a flotta főparancsnoka között. Knox miniszter kifejtette, hogy Stark tengernagy hatásköre

tul sok volt egy ember számára.

Szükségessnek látszott a felelősség megosztása és ezért King tengernagy kapott megbízást a nyílt tengeren való hadműveletek irányítására. Ennek megfelelően Stark tengernagy egész működését a tenger-

észeli adminisztrációs ügyek intézésére és a jövő tervét kidolgozására fordíthatja.

SULYOS ELLENTETEK A CSUNGKINGI KORMÁNYBBAN

Tokióból jelenti a Rador: A Domel-ügynökség értesülése szerint a csungkingi kormány tagjai között súlyos véleménykülönbség támadt Japánnak az angol-szász hatalmak elleni háborúja által bekövetkezett új helyzettel kapcsolatban. A volt külügyminiszter eljárás-át, aki hadat üzent Japánnak abban a hiszemben, hogy a Szovjetunió is ezt teszi, súlyosan bírálják. Valószínűleg ez volt az oka annak is, hogy Csang-Kai-Sek tábornagy leváltotta és Soongot nevezte ki külügyminiszternek.

A Törökországban élő angol alattvalóknak azt tanácsolták: távozzanak török területről

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes forrásból közlik: A német városos politikai körében a legnagyobb érdeklődéssel fogadták azt a hírt, hogy a brit konzulátusi hatóságok azt tanácsolták a törökországban élő angol alattvalóknak, távozzanak török területről.

Ha ez a hír megfelel a valóságnak, akkor azon kísérletek közé sorozható, melyekkel az angolok pánikot akarnak előidézni: a Törökországra gyakorolt nyomás kihangsúlyozásával el akarják terelni a törökök figyelmét a moszkvai megbeszélésekről, — vélik Berlinben.

A legkisebb kétség sem férhet ahhoz, — mondták csütörtökön a Wilhelmstrassen, — hogy Törökországot tájékoztatták azokról a háborús célokról, melyeket a Szovjetunió meg szeretne valósítani és amelyek egyet jelentenek azzal, hogy eladnák a Szovjetnek nemcsak Európát, de a Boszporust és a Dardanellákat is.

Az ankarai angol nagykövetség a török újságírók számára adott legújabb nyilatkozatát is úgy értelmezik Berlinben, mint kísérletet Törökország figyelmének elterelésére a moszkvai megállapodásról.

— Megfagyott koldus. Brailában a sörgár előtti egyik fához támaszkodva holtan találták Milas Demostene öreg koldust, aki a nagy hidegben megfagyott.

— Házasság. Néhai Bohn Károly leánya, Judith és Sugár József Aradon házasságot kötöttek.

— Alnév alatt bujkált a betörésekért négy évre ítélt aradi nő. Néhány hónappal ezelőtt az aradi törvényszék négy évi börtönrre ítélte Tóre Katalin aradi nőt, aki a városban és a vidéken több betörést és lopást követett el. Az elítéltnak mindaddig különböző álnevek alatt sikerült bujkálnia a hatóságok elől, most azonban elfogta a rendőrség és átadták az ügyésznek.

PAGO-PAGO

— Légítámadás a Nilus torkolatvidékénél. Amszterdamból jelenti a Rador: A londoni rádió közlése szerint az egyiptomi belügyminisztérium bejelentette, hogy szerdán a Nilus deltájától északra levő körzetben légi támadás történt.

— Az aradi zsidó ingatlanpar a büntetőtábla előtt. Ismeretes, hogy a nagyarányú aradi zsidó ingatlanperben az aradi törvényszék alábbiakat ítélte el: Popovici Ioan dr. timisoarai (temesvári) közjegyzőt, Windholz Béla dr. aradi orvost és ennek feleségét, Cosá Teodor magántisztviselőt, Filip Iuszán dr. és Rácz Sándor dr. ügyvédeket, Szömörkényi Rudolf építésmérnököt, Kornis Zsigmondot, Iványi Menyhárt kereskedőt és ennek feleségét és Dubitzer Klára kereskedőnőt. Az elítéltek felebbeztek és az érdekes ügygel most foglalkozik az aradi büntetőtábla. A csütörtöki tárgyaláson az elítélteket hallgatták ki, a főügyész elmondotta vádbeszédét és utána az ügyvédek terjesztették elő a védelmet. Itélethirdetés a jövő héten, szerdán délben tizenkét órakor lesz.

PAGO-PAGO

— Az aradi rendőrség őrizetbe vett egy gazdat, aki kilenc zsák fehér lisztet szállított. Arad város közelében a hatóságok feltartóztattak egy pecicai (pécskai) lovaszekeret, amelyen kilenc zsák fehér lisztet találtak. A liszt tulajdonosát: Halász János pecicai (pécskai) gazdat őrizetbe vette a rendőrség, az ügyet pedig áttették a szabotázsbírószághoz.

— Vallásos estély Aiudon (Nagyenyeden). Aiudi tudósítónk jelenti: Az elmúlt vasárnap magas számvonalu vallásos estélyt rendezett az aiudi (nagyenyedi) református nőszövetség. A vallásos ünnepély bensőséges jellegét emelte Nagy Ferenc református püspök helyettes jelenléte. Az értékes és nagy hozzáértéssel összeállított műsor közénekkel kezdődött, majd Keresztes Nagy Imre segédlelkész bibliaolvasása és lélekből fakadó fohásza következett. Az imá elhangzása után Nagy József, a Bethlen Gábor Teológia professzora tartotta mély gondolatokban gazdag, mindvégig élvezetes és lebilincselő előadását „Születés, halál, örökölet” címmel. Bóthe Icu mélyen átérzve, előadót ráteremttséggel szavaltta el a nagy aiudi (nagyenyedi) költő, Aprilv Lajos „A csavargó a halálra gondol” című evővörül költeményét. A műsor fővetkező számaként Dellv Szabó Géza, a Bethlen Kollégium tehetséges zenetanára kiforrott művészi stílusban adta elő orgonán Bach negyedik korál-előjátékát.

— Knox amerikai tengerészeti miniszter nyilatkozata. Rio de Janeiróból közli a Rador: Washingtonból érkezett hírek szerint Knox amerikai tengerészeti miniszter az újságírók előtt kijelentette, hogy továbbra is Németország rendelkezik a világ leghatalmasabb katonai szervezetével. Megjegyezte még az amerikai miniszter, hogy a német főparancsnokságnál történt változás nem befolyásolhatja a háború végét.

Corsoban Aradon PAGO-PAGO

— Aradi éttermek osztályozása. Az aradi város-háza mellett működő különleges bizottság, amely az aradi éttermek osztályozásával foglalkozik, elutasította Nagy Bélának, a Csüdüngölő vendéglő tulajdonosának kérését, aki másodosztályu helyiségét első osztályúnak akarta minősíteni és Despod Mihai kérését, aki Eminescu-utcában lévő másodosztályu vendéglőjének első osztályu vendéglővé való minősítést kérte. A bizottság a Simay gózfürdő falatozóját harmadosztályuból másodosztályuvá, özvegy Gyulai Ferencné „Podgoria” vendéglőjét harmadosztályuból másodosztályuvá minősítette. Hagyó József vendéglőjét első osztályuból másodosztályuvá minősítették.

— Az aradi Nyugdíjasok Kölesónás Segélyző Egyesületének felhívása. Az aradi nyugdíjasok kölesónás segélyező egyesülete sürgős jelentkezésre szólítja fel azokat a nyugdíjasokat, akik a vasuti pénztárnál kapják illetményüket. Ezek az egyesület irodájában (Eminescu-utca 20. szám alatt) vehetik át az egyesület utján kért életbenléti bizonyítványukat. A jelentkezéskor fel kell mutatniok személyazonosságáigazolványukat.

— Elsüllyedt egy dán hajó. Koppenhágából jelenti a Rador: A stockholmi dán követ közölte, hogy az Axel Karl nevű 2170 tonnás dán kereskedelmi hajó a svéd partok mentén elsüllyedt. Legénységét megmentették.

CORSO (ARAD) Tel. 23-64

Előadások 5, 7:15 és 9:15-kor

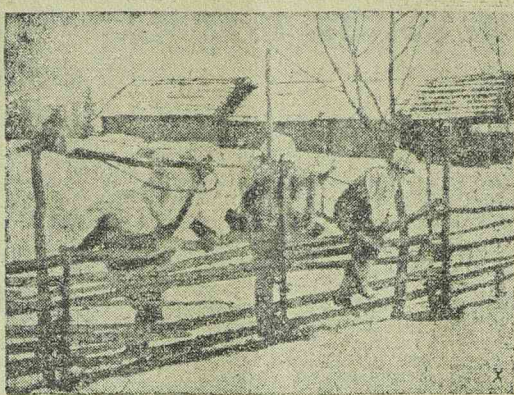
Ma Ma
A dán filmgártás csodálatos remeke. A szépség, a báj a természetes filmie. Szemet és szívet kápráztató természeti felvételek Norvégia és Svédország hómezőiről s az ott lakó lappok különös életéről.

Baila a hómezők tündéere

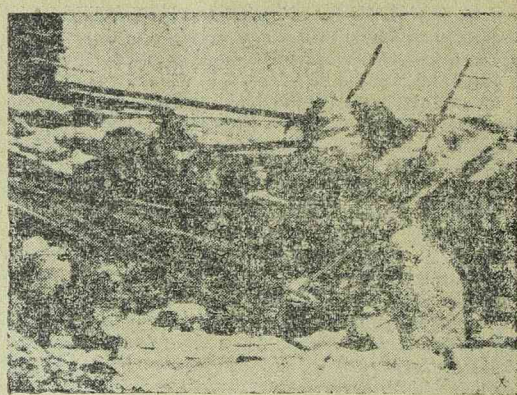
Főszerepben: Aino Thube, Fran Norskakeths Legújabb híradó

Ellenséges felderítő osztag közeledését a keleti fronton nyomban észreveszi a német katonaság és sikeres ellentámadást kezd

A keleti fronton ellenséges felderítő osztag a német vonalokhoz közeledik. A német katonák azonnal óvatossá és az elhagyott szovjet falu kerítésein keresztül nyomban ellentámadásra indulnak

Óvatosan átkutatják a német katonák az összerombolt pajták maradványait és körülugrik az ellenséget

Sport

Adatok a magyar labdarugás elmúlt évéből

A háború és a nehéz viszonyok — akárcsak Németországban és Olaszországban — nem akadályozták meg a magyar labdarugást sem a fejlődésében, sőt minden vonalon csaknem ötven százalékos emelkedés mutatkozik.

Az MLSz igazolt játékosainak száma 1940. végén 19.760 volt, ehhez az elmúlt évben 9229 új igazolás jött és ez az irányzat továbbra is emelkedő. Többek között bizonyítéka ez is a magyar labdarugás újból megindult fejlődésének és népszerűségének.

Az elmúlt évben 10.575 mérkőzést játszottak Magyarországon, amelyeken 21.148 csapatösszeállításban 232.628 játékost szerepeltettek összesen.

NB mérkőzést 1941 tavaszán 709-t, őszen pedig 908-at játszottak.

A szerepeltetett játékosoknak kevesebb mint egy százaléka került az elmúlt évben a kiállítás sorsára: tavasszal 881, őszen pedig 1220 játékos.

A magyar labdarugás ilyen emelkedése mellett természetesen a szövetség munkája hasonló mértékben megszorodott, így 1941-ben 26 országos elnöki ülést tartottak és azokon 552 ügyet tárgyaltak, két ízben hívtak össze országos tanácsülést, amelyek 201 ügyet intéztek el. A szövetség irodájában pedig összesen 2795 elnökségi iratot intéztek el.

A németek kétféles edzőtáborban 28 tagú kerettel készüldnek a boroszlói OKO.VIVO EB-ra

Január 5.-e óta a németek edzőtáborba gyűjtöttek össze ama öklözőket, akik közül kiválasztják a boroszlói háborús EB-ban résztvevő veresznőiket. Az edzőtáborban résztvevő 28 német öklöző között néhány olyan nagyság is helyet kapott, akiket már régen nem látott a közönség. Így például Obermaier, Graaf, Heese, Ten Hoff és Runge, az olimpiai bajnok.

Az edzőtáborban meghívták névsora: Lég-súly: Obermaier, Götzke I., harmatsúly: Schims, Seidel, Strungfeld, Götzke II., pehelysúly: Hoog, Graaf, Petri, könnyűsúly: Garz, Nürnberg, Frenken, Büttner, váltósúly: Raeschke, Heese, Tritschak, középsúly: Schneider, középsúly: Schmidt, Baumgarten, félnehézsúly: Pepper, Pröftlich, Baumann, Rämmer, Schrandt, nehézsúly: Ten Hoff, Runge, Kleinholmann.

A CHINEZUL-CAMT A HÁBORUS BAJNOKSÁG RÉSZTVEVŐI KÖZÖTT

A bucaresti labdarugószövetség elhatározása értelmében tavasszal megindul a háborús bajnokság, amelyen a fővárosi csapatok közül a Rapid, az Unirea-Tricolor, a Juventus és Sportul Studentesc vesznek részt. A Venus egyelőre még nem döntött, hogy részt vesz-e a pontkiüzdelemben. A vidéki csapatok közül pedig az UDR, az FC Craiova, Chinezul-CAMT, Gloria és a turnuseverini CFR a jelöltek. A szövetség a csapatok kijelölésénél azok bajnoki helyezését és technikai képességét vette figyelembe, ezenkívül városaik fővonalon fekszenek. Ha nem lesz tíz résztvevője a bajnokságnak, akkor a bradi Mica és az Oltenița is bekerül a bajnokság csapatai közé.

TORNATERMI MUNKA

— Ti mit csináltok télen? — kérdik a focizók egyik vezetőjétől.
— Egy kis tornatermi munkát.
— Miből áll ez?
— Tulajdonképpen a vezetőség edzése, összehajtogatjuk a város, hogy tornatermet találjunk. Hiába való munka!..

Sport hírek mindenfelől

A bécsi labdarugóbajnokság állása január 10-én:

1. Austria	10	7	2	1	32:15	16
2. Rapid	11	7	1	3	86:19	15
3. Wacker	10	6	2	2	34:22	14
4. Vienna	10	6	2	2	28:17	14
5. FC Wien	9	5	3	1	24:12	13
6. WSC	11	5	1	5	34:25	11
7. Admira	10	4	1	5	31:24	9
8. Florisdorf	11	2	2	7	27:44	6
9. Sturm Graz	11	3	—	8	10:40	6
10. Post-SC	11	—	—	11	11:49	—

A visszatömörösített Cochet, Nizzában szerepelt és úgy az egyesben, mint a párosban vereséget szenvedett. Az egyesben Petaintól elszenvedett vereségének aránya 6:1, 3:6, 6:4.

Rómában a boroszlói versenyre készülő öklözők 6:1 arányban verték a svájciak csapatát. A versenyt 4000 főnyi közönség nézte végig.

A német birkozők februárban két nemzetek közötti viadalon mérkőztek össze az erejükért. Február 15-én a svédokkal görög-római stílusú csapatok küzdtek Münchenben, míg február 21—22-én a magyarokkal úgy szabad-, mint görög-római stílusú viadalban csapnak össze.

Belgumi eredmények: Beerschot AC—Liersche SK 3:1, Gantoise—Standard Lüttich 2:1, Olympie Scharleroi—Eendracht Alost 6:2, White Star—St. Gillaise 6:3, FC Boom—Anderlecht 2:2, FC Antwerpen—Tillem 3:0.

Egvedűálló férfi különbejáratu

butorozotti szobát

keres. Cimeket a timisoarai kiadóhivatalba. Azonnalra, nem zónában jellegre, vagy 28-10 telefonszám alatt kerek

Rádió

SZOMBAT, január 17.

Bucuresti. 6.55: Hírek, hanglemezek. 12: Hanglemezek. 12.30: Hírek. 12.50: Katonaóra. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.20: Hanglemezek. 14.30: Sebesültek órája. 18: Hírek. 18.05: A tanulmányóra. 19.30: Társadalmi szemle. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó. sport. 20.15: Hanglemezek. 20.40: Előadás. 21: Zenekari hangverseny. 22: Hírek. 22.20: Nagy énekesek. 23: Hanglemezek.

Budapest I. 6.40: Ebresztő, torna. 7: Hírek, utána hanglemezek. 10.15: Hanglemezek. 11.20: Zenekari hangverseny. 11.40: Muzeyumi ismertetés. 12.10: Cigányzene. 12.40: Hírek. 13.45: Hanglemezek. 14.30: Hírek. 15.20: Szórakoztató zene. 16.10: Ifjúsági félóra. 16.45: Hírek. 17.15: Zenekari hangverseny. 18.15: Vidám anekdoták. 18.25: Zongorahangverseny. 18.50: Előadás Hongkongról. 19: Hírek. 19.20: Innen-onnan. Hangképek. 19.45: Zenekari hangverseny. 20.30: Bohózat előadása. 21.10: Ének. 21.40 Hírek. 22.10 Táncczene. 22.25 Sportképek, közben 23: Idegnyelvű hírek. 24: Hírek

VASÁRNAP, január 18.

Bucuresti rádióműsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest I. 8: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Unitarius istentisztelet. 10: Református istentisztelet. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos templomból. 12.15: Ifjúsági félóra. 12.45: Utry Anna és Orbán Sándor magyar nótákat énekel, cigányzenekar kíséretével. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Mezőgazdasági előadás. 15.40: A Budai Dalárda hangverseny. 16.10: Elbeszélés. 16.25: Tangóharmonika-számok. 16.40: A magyar népdal állatvilága. Hankó Béla dr. egyetemi tanár előadása. 17: Hírek. 17.20: Szórakoztató zene. 18: Márkus Emília szaval. 18.30: Jazz-band. 19: Hírek. 19.20: Liszt: A-moll szonátája. 19.45: Sporteredmények. 19.55: Könnyű zene — könnyű percek. 21.40: Hírek. 22.10: Hanglemezek. 22.25: Aranyos öregek. Móríc Zsigmond egyfelvonásos színműve. 23: Idegnyelvű hírek. 23.25: Horváth Elemér cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ, január 19.

Bucuresti rádióműsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest I. 6.40: Ebresztő, torna. 7: Hírek, utána hanglemezek. 10: Hírek. 10.15: Operett és tánczene. 11.20: Baumgartner Margit énekel. 11.40: Előadás. 12.10: A Beszkárt zenekar hangverseny. Közben 12.40: Hírek. 13.45: Cigányzene. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Arfolyamhírek. 15.20: Szalonötös hangverseny. 16.15: Gárdonyi József előadása: Az öreg Szily Kálmán. 16.45: Hírek. 17.15: Mindnyájunk gondolj. Előadás. 17.30: Táncclemezek. 18.10: Az orosz birodalom kialakulása. Előadás. 18.35: Ritkán hallott operaáriák. 19: Hírek. 19.20: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál. 20.15: Műszerésztanoncok között egy napig. Helyszíni közvetítés. 20.40: Mozart zongorahangverseny. Dobnányi Ernő zongorázik. 21.40: Hírek. 22.10: Az Operaház zenekarának hangverseny. 22.40: Szórakoztató zene. 23: Idegnyelvű hírek. 24: Hírek.

Közgazdaság

A visszacsatolási kölcsön sikere

A visszacsatolási kölcsönjegyzés eddig tizenkét millárd lejt eredményezett. Ez az összeg, amint Stoenescu tábornok pénzügyminiszter legutóbbi nyilatkozatában kijelentette, kielégítőnek mondható. Ez azonban nem jelenti azt a legalacsonyabb szintet, amelyet a pénzügyminiszterium kitűzött és amelyről meg is van győződve, hogy elér, mert nemcsak bizonyos nagy szükségletek függnek ettől, hanem az ország pénzügyeire és a magángazdaság biztonságára is kihatással van.

A kibocsátási prospektus magában foglalja a jegyzések lassu voltát. De ez nem elégséges magyarázat ahhoz, hogy a hivatalosan kitűzött összeg még nem volt elérhető. Bizonyos, jó anyagi körülmények között élő személyek a kölcsönjegyzési felhívást a maguk tetszése szerint magyarázták és csupán a legkisebb megengedett összeget fejezték, holott ezt csak a gyengébb viszonyok között élők számára állapította meg a miniszterium. A fentieknek felül kell vizsgálniuk az eddig jegyzett összeget. A pénzügyminiszter nagyon helyesen jegyezte meg, hogy nem árt, ha arra gondolunk, vajjon mi történt volna, ha a győzelmes román hadseregnek nem sikerült volna megállítania a szovjet csapatok előretörését.

A visszacsatolási kölcsön sikere nemcsak nemzeti szükségesség, mindenkinek — elsősorban a tehetősebbnek — kötelessége is. Mert az a valóság, hogy mindaddig nem leszünk biztonságban, amíg a keleti fenyegetést végérvényesen fel nem számolták. Ennek elérésére bocsátotta ki a kormány a visszacsatolási kölcsönt. Mindent el kell tehát követni, hogy a miniszterium kitűzött szintjét ne csak elérje, hanem túl is lépje. Mit érne bármi is az országban, ha állandóan fenyegetésnek lenne kitéve? Az aranyhegyek is semmivé foszlanak, ha egy nép nem ura sorsának.

Hivatalos helyen remélik, hogy nem lesz szükség arra, hogy törvényes eszközökhöz folyamodjanak azokkal szemben, akik nem értik meg az idők szavát és nem jegyeznek kölcsönt.

(—a)

Német mezőgazdasági szaklap Európa gabonaterméséről

A Berlinben megjelenő „Internationale Agrar-Rundschau” című mezőgazdasági folyóirat helyzetképet közöl több európai ország tavalyi gabonatermés-eredményéről. A német szaklap megállapítja, hogy a kormányok nagymérvű igyekezetének köszönhető, hogy 1941-ben sikerült túlhaladni az utolsó tíz év termés átlagát.

Romániában a termés jó volt, bár az idő sokszor kedvezőtlenre fordult. Az előző évi 2 millió 350 ezer hektárral szemben 1941-ben 2 millió 620 ezer hektárt vetettek gabonával. A búzatermés elérte a 24 millió 500 ezer métermázsát. E számban nincsen benne a besszarábiai és északbukovinai termés eredménye.

Magyarországon mennyiségileg gyengébb eredmény várható — írja az Internationale Agrar-Rundschau — ezt azonban pótolja, hogy minőségben fellümulja az elmúlt évi termés.

Szerbiában a mintegy 900 ezer hektár területen nagyon jó termésre számítanak. A mennyiséget hoz-

závetőlegesen tizenhárom millió mázsára becsülik.

Bulgáriában 20 millió métermázsra a gabona hozama. A bolgár földművelésügyi miniszterium elhatározta, hogy az idén 3 millió 700 ezer hektárra emeli a bevetendő területet.

Görögország Larissza és Trikkala tartományában 900 ezer mázsra gabonát arattak.

Spanyolország rekorderedményt ért el, amennyiben az 1940. évi 3 millió 40 ezer mázsával szemben a múlt évben nem kevesebb mint 29 millió 630 ezer mázsra buza került cséplésre. Az árpa mennyisége 2 millió 900 ezer mázsáról 16 millió 850 ezer mázsára szökött. A rozs 3 millió 970 ezer mázsát, míg a zab 5 millió 650 ezer mázsát eredményezett.

Finnországban az előző évi térmmel szemben tizenegy százalékos növekedésre számítanak.

Svédországban az utolsó ötven év legrosszabb termését tavaly aratták. várható mennyiség mintegy 621 ezer mázsra, amivel szemben a szükséglet ke- reken egy millió mázsra.

Mezőgazdasági hírek

A földművelésügyi miniszterium közli, hogy nem zárolta a nemesített szőlővesszőket és így a szőlőtermelők bármelyik szőlőszetből minden korlátozás nélkül beszerezhetik, természetesen a miniszterium által lekötött mennyiségek kivételével.

Az Argus közli, hogy a vetéseket az egész országban hó borítja, tehát ezeket nem fenyegeti a fagy.

A földművelésügyi miniszterium elhatározta, hogy tavasszal folytatja a füzélék- és gyümölcskertészetek számának növelésére indított akciót. A mezőgazdasági kamarák mindenben támogatják az irányú kezdeményezéseket és rendelkezésre bocsátja a szükséges magvakat. Hagymatermesztésre a Bulgáriából importálandó dugmagmákat osztják ki. A füzélékfélék értékesítése részben friss, részben pedig szárított állapotban történik. Ami a gyümölcsöket illeti, ezek közül azokat, amelyek iznek is feldolgozhatók, a gyárakba szállítják míg a többiekből pálinkát készítenek.

A földművelésügyi miniszterium jelentése szerint tavaly huszonhat megyében rendeztek traktorvezető tanfolyamot. A kurzusoknál nyolcszázöt személy vett részt. Az idén harminchét megyében lesz ilyen tanfolyam.

A hivatalos lap január 14-i számában megjelent nemzetgazdasági miniszteriumi határozat a cukorrépamag kilógramonkénti árát száz leiben állapította meg. Az összeg a termelőnél átvett árura értendő.

Uj árkormánybiztos Németországban. Berlinből jelenti a Rador: Göring birodalmi tábornagy, a négyéves terv vezetőjének előterjesztésére Hitler vezér és kancellár Fischböck Hans volt minisztert birodalmi árkormánybiztosnak kinevezte.

Vasuti alkalmazottak és nyugdíjasok kedvezményes tűzifaszállításra. A vasuti vezérigazgatóság legutóbb tartott ülésén úgy döntött, hogy a vasuti alkalmazottak és nyugdíjasok kedvezményes tűzifaszállítási bárcáinak kiállítását február 28-ig, míg ezek érvényét március 31-ig meghosszabbítja.

Olasz-török kereskedelmi egyezmény. Olasz és török kereskedelmi megbízottak között létrejött megállapodás értelmében Törökország egymillióhat-százezer török font értékben szállít Olaszországba sózott halat. Olaszország ennek ellenében gyógyszerket, üveg- és porcellánárut, továbbá vegyszereket küld.

Az új Európa gazdasági kilátásai. Berlinből jelenti a Rador: Funk német birodalmi gazdasági miniszter a berlini gazdasági egyetemen előadást tartott az új Európa gazdasági kilátásairól. Az előadás a kormány képviselője, a diplomáciai testület tagjai, a hadsereg képviselője és a gazdasági, valamint tudományos élet előkelőségei is megjelentek.

**HAZAK
FÖLDEK
SZŐLŐK
MALMOK
TELKEK** **ELADASA
VETELE
CSEREJE**

minden árfokozatban
Hatszék ügynökség
Arad, Bul. Carol 17. volt 48) tel. 14-5

GYERMEKFELVÉTELEK

o:non es a műteremben

Portrék

művészi kivitelben
juttányos áron készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképészeti műtermében

Timișoara I. Piața Libertății 4 sz.

TELEFON: 34-30

Határidő napló

JANUÁR 17:

Gyapotfonódnaknak a nemzetgazdasági miniszterium nyersanyagosztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és szállított gyapotfonal kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

JANUÁR 20:

Kereskedők és iparosok számlakönyveinek szőkásos évi láttamozása a pénzügyigazgatóságon vagy kerületi adóhivatalnál.

A hadfelszerelési államtitkárság javára zárótt török és egyiptomi nyersgyapotkészletek birtalái eddig a napig tartozniuk bejelenteni a rendelkezésre álló mennyiségeket.

JANUÁR 25:

Béhoztali engedély iránti kérvények elbírálása napig kell benyújtani a nemzetgazdasági miniszterium béhoztali ügyosztályánál.

JANUÁR 31:

Carol-fejes 250 leies érmék becserélése lejár.

Vállalatok személyzeti kimutatásának benyújtása a munkaügyi felügyelőségeken.

Zsidó alkalmazottat tartó vállalatok eddig a napig kötelesek kérni a megyei románosítási felügyelőségektől a zsidó alkalmazott-tartási engedélyek kiállítását.

Visszacsatolási kölcsönjegyzés utolsó napja.

Azok a személyek, akik eddig a napig buza- és árpaeladási ajánlatot tesznek az államnak, huszezelei jutalmat kapnak minden vagon buza és tizenöt ezer lejt minden vagon árpa után.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szombaton, január 17-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Dick (Marasesti-utca és Consistorului-utca sarok), Janka (a betegsegélyzővel szemben) és Weisz (Avram Iancu-tér).

Szombaton, január 17-én Timișoaran (Temesvárott) a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Regele Ferdinand-uton levő Salvator gyógyszerár, Gyárvárosban a Traian-téren levő Kigyó gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Miron Costin-utca sarkán levő Merkler gyógyszerár, Józsefvárosban a Vacarescu-utcában levő Braun gyógyszerár, Mehalában a Corvin, Fratelian a Pană-joth és Freidorfon az Eremici gyógyszerár.

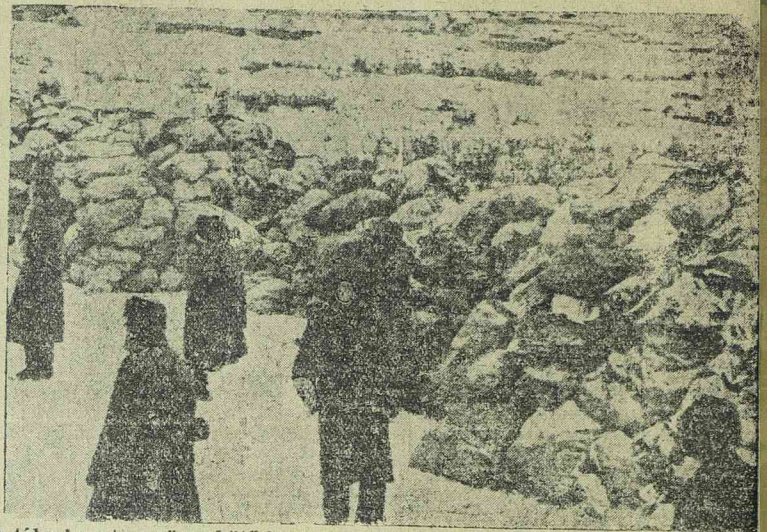

Szombaton, január 17-én a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Lailla, a hőmezők tündére (dán film). Forum: Fekete péntek (német film). Uránia: Tengeri farkasok (német film).

Szombaton, január 17-én Timișoaran (Temesvárott) a mozik műsora a következő: Apollo: A titokzatos Betty Boon, Capitol: A mi kis asszonyunk. Thalia: Az éneklő bolond. Corso: Marie Antoinette. Roxy: Az első csalódás.

A keleti fronton a katonák napi szolgálatához tartozik a fa szétfűrészélése és felaprítása.

A tábori posta az összekötő kapocs a front és az otthon között. A tábori posta szétosztja az otthonról kiüldött csomagokat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetéseik eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 10 szög 30 leu, minden további szó három leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Brătianu 3. Tel.: 28-10. II kerületben: Hayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Witte trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicija trafik (v. Galgöczy), Str. Brătianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetői irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Gépszakmára ügyes tanulókat felvesszünk. Friedrich, Timisoara II., Strada Cogalniceanu 8. (3161)

Keresek kifutóleányt reggel 8-tól este 6-ig, 1200 leu fizetek. Timisoara IV., Str. Bonnaz 5. szám. (Kütt-térnél). Telefon 2-14-87. Theil. (3316)

Élelmezési támaszát keresek minden házmunkát elvégző, rendszerető jó asszonyt, 45 éves korig, két személyhez. Steiner, Timisoara. Bul. Carol 47. szám. (3222)

Keresek nyugdíjas vagy leépített technikai tisztviselőt. Irások ajánlatokat „Agilis” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (3229)

Kifutót

fiut vagy leányt, azonnal alkalmazás Aradon a Rudolf Mosse hirdetőiroda. Strada Eminescu 8. szám.

Mindenes, főzítudó, kétféle családfő, jó fizetéssel felvétetik. Élelmezési irodák, Arad. Strada Brătianu 1. sz. (1139)

Fémnyomósegedet sürgősen keresünk. Szabó Lajos fémárúzem, Arad. Calea Saguna 110. (1140)

Kifutó felvétetik. Kramarovic, bőrnővér, Arad, Piata Avram Iancu 3. sz. n. (1141)

Nagyobb kifutófiu felvétetik. Coloniale, Arad. Str. Brătianu 2-4. (1143)

Bejárónó félnapra azonnalra felvétetik. Érdeklődni: Timisoara IV., Strada Miron Costin 1. szám. A házmesternél. (3252)

Oktatás

Szabásati tanító, aki nyitni meg január 15-én, női és férfiruha, valamint fehérneműket szabásában, a szabásati intézetben, azelőtt országos szabásati akadémia. Haas Hermann, okl. szaktanár vezetése alatt. Timisoara I., Piata Unirii 5. szám. (3288)

Németül jól és olcsón tanít intelligens nő. Érdeklődők címét kérem Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. szám. (1144)

Allást keres

Magas tisztviselő, sok éves irodai gyakorlattal elhelyezkedést keres. Szíves megkereséseket „Murkaerő” jellegre Rudolf Mossehoz, Arad. (1092)

Középkorú házaspár keres elhelyezkedést helyben, kifőzdében, étteremben, pékség, mészáros üzennél, szakács vagy szaknőcső mellé kisegíteni. A vele járó munkát pontosan elvégzezzük, lakásunk van. Egyelőre fizetés nélkül. Cim „Jobb bánásmód” jellegre a timisoarai kiadóban adandó le. (3217)

Adás-vétel

Imling Konrad végrehajtási törvény. megvételre keresek. Arat és címet kérek a timisoarai kiadóban leadni. (7406)

Ebédliók, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3293)

Varrógépet és kerékpárt veszek. Sambura, Arad, Calea Banatului 12. (1010)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és varrógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, plakétiéket, kasszákát, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Vesszünk megfizető részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4250)

Rongyókat, melyek háztartásban főlőlegesen, kgr.-ként 80 leu áron vesszünk. Friedrich Desideriu, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (3231)

NARANCS

(fagymentes)

1-a minőség kgr. 135 leu

Rebholz János

cégnél

Timisoara I., Piata Brătianu

Traktorokat, cséplőgarnitúrákat, motorokat és malmigépeket magas napi ár mellett vesszünk. Friedrich Desideriu, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. szám (3230)

Tisztítórongyot vesszünk. Timisoara III., Str. Brâncoveanu 6. sz. (3238)

Autómotort 20-30 HP. komplexen megvételre keresünk. Friedrich Desideriu Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. szám (3187)

Eladó egy jó állapotban levő, féregmentes sezlon és egy bőrtönd. Arad, Strada Marasesti 24. Földszint 1. (1137)

Könyvberendezések nagy választékban kaphatók. Czisztérnél, Arad. Calea Bihorului 24. Ugyanott tanuló felvétetik. (1136)

Járandéktárgyak, porcellán- és üvegárukban; jénai tűzállóedények kaphatók

L. Schmidt sz. Schuster-nél

Timisoara I., Str. Lovovic 3. szám. Telefon: 22-46.

Szép, értékes ebédlő-, háló-, úri-, szalon, kombinált szoba, csillárok, festmények, perzsák, zongora, kristály-, porcellán-, ezüstkészlet, dísz tárgyak, márványoszlop, egyéb szép tárgyak eladók. Fischhoff, Timisoara I., Strada Bulevardul Regele Mihai 6 szám. I. em. 7. (3317)

Kötőgépek eladók. Használt, kitűnő állapotban, 6/30, 6/40, 5/50. Timisoara, Piata Unirii 5. szám, II. emelet 16. Telefon: 26-84. szám. (2257)

Eladó sötét diófa, faragott szalongarnitúra Arad, Str. Ardealului 10. szám. (1133)

Szalagfűrész megvételre, esetleg bérbe kerestetik. I. Faur, Timisoara IV., Str. I. C. Brătianu 37. Telefon: 22-05. szám. (3252)

Eladó alig használt kovácsfuró, üllő és tűziszerszám. Fekete József, Ghioroc. (Jud. Arad). (1145)

Különlét

Fűszerüzlet teljes berendezéssel azonnal kiadó. Zöldy, Arad. Piata Radulescu 4. A zsidóiskola mellett. (1135)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-fele illómentjekrmet, illómentzappant és illómentpuvert, három színben. Kapható k zárólag

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Brătianu

Tactós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTER CH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok, 1-2-3-6-os villamos megállóánál

Gazdovány-tenykepek

a FOTO STUD OBAN

a leggyorsabban készülnek

Timisoara I., Piata Libertatii 4